

Scenariusz lekcji

Temat: „*Pomaganie – warto pomagać! Pomagając innym, dbamy o wspólnotę i o siebie nawzajem.*”

Informacja dla nauczyciela:

Lekcja wg poniższego scenariusza może zostać przeprowadzona zarówno przed rozegranie przez uczniów pierwszego rozdziału gry „Tajemnica miasteczka”, jak i po. Ważne jest to, że tematem przewodnim tego rozdziału jest „pomaganie”, tematem nadrzędnym całej gry natomiast jest „wzajemność”. W trakcie przechodzenia przez historię pierwszego rozdziału, gracze – prowadząc dwójkę bohaterów, Bernarda i Rozalię, rodzeństwo mieszkające w małym miasteczku – będą stawiani przed kilkoma sytuacjami, w których będą mogli pomóc różnym napotkanym postaciom:

1. Pomoc mamie przy zakupach do obiadu
2. Pomoc jednej z postaci – rolnikowi Andrzejowi – w przegonieniu szkodników
3. Pomoc grupie niesamowitych zwierząt w odzyskaniu ich domu
4. Pomoc Starszej Pani w odnalezieniu zaginionych monet

Treść scenariusza nawiązuje pośrednio do tematu gry i wartości przewodnich, jakie jej towarzyszą. Prowadząc lekcję przy jego wykorzystaniu, na początku lub w podsumowaniu, warto nawiązać do gry i zachęcić uczniów do wzięcia w niej udziału. Warto również zachęcić uczniów do wzięcia udziału w konkursie (start konkursu 8 maja 2023).

Cele ogólne lekcji:

1. Kształtowanie wśród uczniów postawy wzajemności, otwartej na pomaganie innym i dbanie o wspólne dobro.
2. Przygotowanie uczniów do współpracy i dzielenia się wiedzą.
3. Rozwijanie wrażliwości na sytuacje, w których warto pomagać i takie, gdzie pomaganie może być zagrożeniem.
4. Wzmocnienie umiejętności wypowiadania się na forum, dyskusji i argumentacji.
5. Zachęcenie uczniów do gry w „Tajemnicę miasteczka” i wzięcia udziału w konkursie plastycznym.

Potrzebne materiały:

1. Dowolna piłeczka lub piłka (tenisowa, do tenisa stołowego, piłka do siatkówki itp.).
2. Wydrukowane obrazy z załącznika nr 1 (w części są one analogiczne jak w prezentacji).
3. Przygotowana prezentacja (załącznik nr 2), która zostanie pokazana uczniom w trakcie zajęć (przy użyciu rzutnika, na ekranie komputera lub w inny sposób, który umożliwi zobaczenie jej przez całą klasę).

Przebieg:

1. Nauczyciel na początku wprowadza drobne ćwiczenie rozgrzewkowe, w którym wykorzystuje piłeczkę. Ma ono na celu zachęcenie uczniów do mówienia, ma ich otworzyć i w zabawowy sposób przygotować do dalszej części. Ćwiczenie kończymy albo po upływie ustalonego czasu (5-10 minut) lub gdy każdy uczeń udzieli przynajmniej jednej odpowiedzi. Ćwiczenie można wykonać na dwa sposoby:
 - a. Nauczyciel wypowiada hasło, a następnie rzuca piłeczkę do jednego z uczniów, który musi udzielić odpowiedzi jak tylko ją złapie. Przykład hasła: „Zwierzę domowe”, „Jemy tym zupe”, „Kraj z piramidami” itp.
 - b. Uczniowie rzucają sobie piłeczkę, a każdy łapiący musi wypowiedzieć słowo na jedną, wskazaną literę alfabetu, np. „p” – „piłka”, „puzzle”, „pokrzywa” itp.
2. Drugim krokiem zajęć jest przeprowadzenie ćwiczenia z obrazami (prezentacja - załącznik nr 2), w którym nauczyciel pokazuje kolejne slajdy, a uczniowie opisują co widzą, skupiając się na:
 - a. Postaciach, które są na danym obrazku („Kogo widzicie na tym obrazku?”)
 - b. Sytuacji, w której znajdują się postaci („Co robią te osoby?”)
 - c. Rozstrzygnięciu, czy taka sytuacja pomagania jest dobra, bezpieczna, czy jest częsta, czy niesie jakieś zagrożenia itd.
3. W trzecim etapie zajęć nauczyciel rozkłada na jednym ze stołów wydrukowane z załącznika nr 1 grafiki. Następnie prosi uczniów, aby każdy podeszedł do stołu i wybrał taką z nich, która dotyczy sytuacji, w jakiej ostatnio pomagali komuś lub takiej, w której najczęściej mają okazję komuś pomagać. Po wybraniu przez każdego z uczniów obrazu, nauczyciel prosi o kilka słów od każdego z wyjaśnieniem, dlaczego wybrał lub wybrała właśnie taki.
4. Ostatnim etapem jest krótkie podsumowanie zajęć, w trakcie którego wspólnie z uczniami odpowiada się na pytanie o to, czy warto pomagać i przypomina także o tym, że pomaganie musi być rozważne w niektórych sytuacjach, a w innych oczywiste i wręcz obowiązkowe.

Można tutaj dać również przykłady pomocy, jaką otrzymują sami uczniowie z różnych stron, o czym często mogą nie myśleć (pomoc w domu, pomoc instytucjonalna bezpośrednio dla nich lub pomoc niektórych instytucji – jak Banki Spółdzielcze – które wspierają rozwój lokalnych społeczności. Na koniec nauczyciel zachęca uczniów do tego, aby po powrocie do domów zrobili coś, co będzie nawet małą pomocą dla ich rodziców, dziadków czy rodzeństwa.

Wskazówki do prowadzenia:

1. Nauczyciel, prowadząc ćwiczenie z obrazami, może korzystać z następujących pytań:
 - a. „Kogo widzicie na tym obrazku?”
 - b. „Czy tej osobie można jakoś pomóc? A jeśli już ktoś pomaga to kto tutaj komu pomaga i dlaczego?”
 - c. „Czy takie pomaganie jest obowiązkiem czy nie?”
 - d. „Dlaczego takie pomaganie jest dobre?”
 - e. „Czy takie pomaganie może nieść ze sobą jakieś zagrożenia?” *np. pomoc przy wymianie opony na drodze może wiązać się z zagrożeniem wypadkiem; pomoc przy gotowaniu musi wiązać się z ostrożnością ze względu na wrzątek itd.*
 - f. „A jeśli takie pomaganie/pomaganie takiej osobie nie jest dobre to dlaczego?”
 - g. „Czy pomagając zawsze spodziewamy się nagrody czy nie?”